

SIFIR ATIK

SIFIR ATIK PROJESİ - 2018

SİNOP ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK MÜDÜRLÜĞÜ

SIFIR ATIK PROJESİ

İçerik

- Genel Bilgiler
- Sıfır Atık Uygulamaları
- Bakanlığımızdaki Uygulamadan Örnekler
- Kurumlar Tarafından Yapılacak Çalışmalar

SIFIR ATIK

NEDİR?

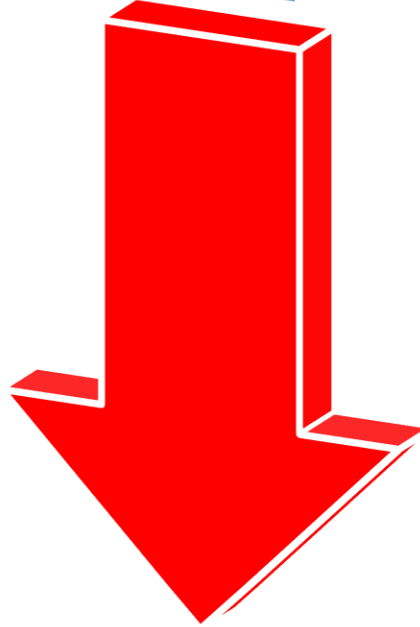

NEDEN?

**SIFIR
ATIK**

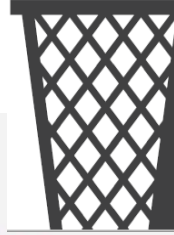

NÜFUS
SANAYİLEŞME
KENTLEŞME
TÜKETİM

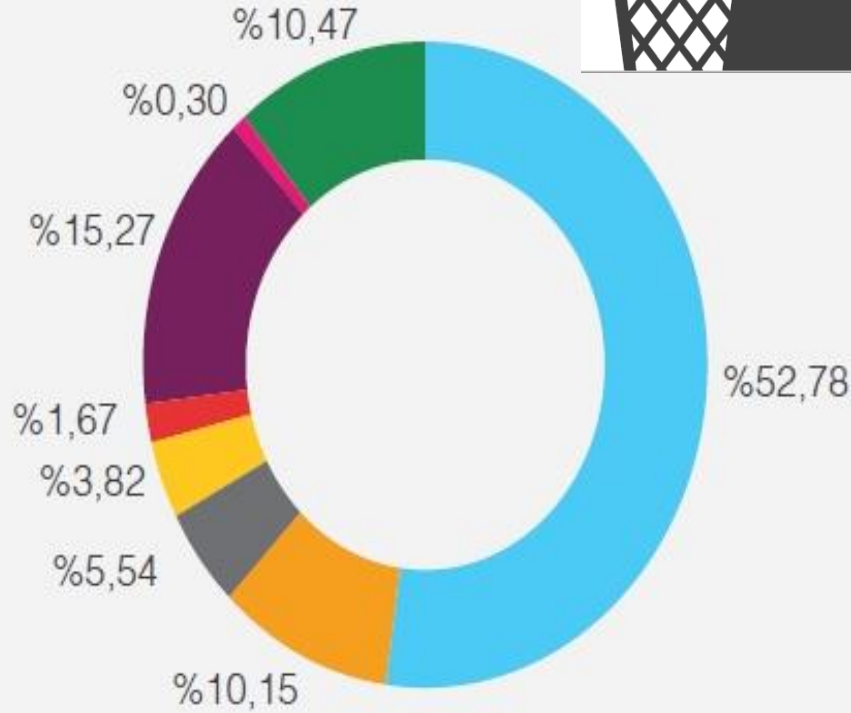
KAYNAKLAR

ATIK KARAKTERİZASYONU

2014 VERİSİNE GÖRE
TOPLAM ATIK
MİKTARI

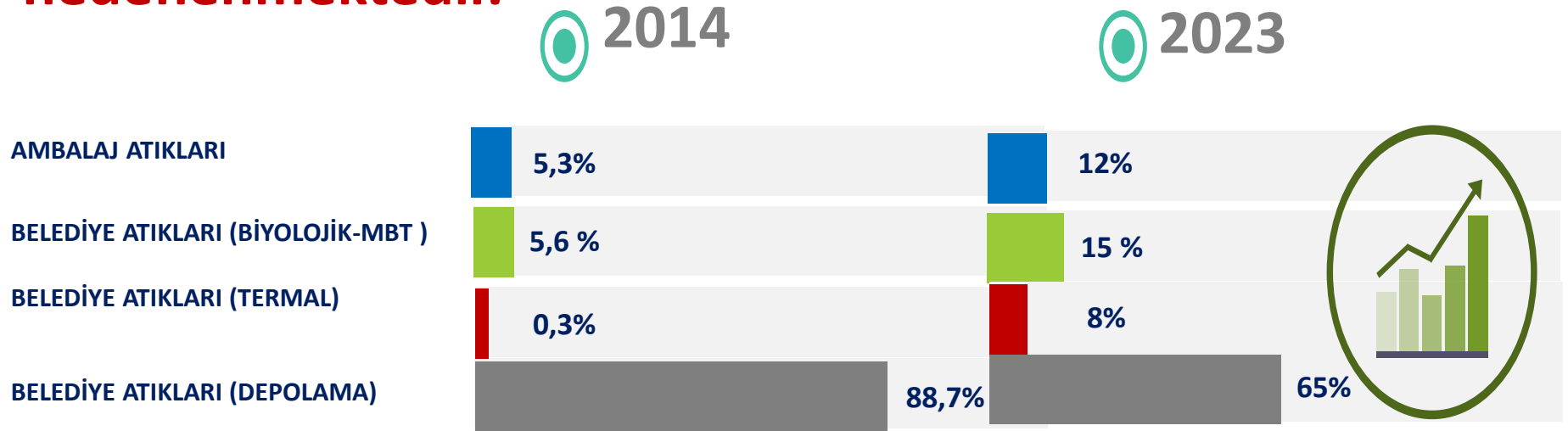
31.115.327 TON

- Biyoatık
- Kağıt-Karton
- Plastik
- Cam
- Metal
- Yanabilir
- Evsel Tehlikeli Atık
- Diğer

HEDEF 2023

2023 yılında oluşan atığın; % 35'inin geri kazanım, % 65 inin düzenli depolama yönetimi ile bertaraf edilmesi hedeflenmektedir.

SIFIR

ATIK

İLE

KAZANÇLAR

1 ton atık kâğıdın geri kazanılması 17 ağacı kesilmekten kurtarır.

Yeni üretime kıyasla, metal ve plastik geri kazanımı ile %95 enerji tasarrufu sağlanabilmektedir.

Atık camlar tekrar cam ürünlere; plastik atıklar elyaf, dolgu malzemesi, otomobil parçası gibi birçok malzemeye, atık metaller ise tekrar metal ürünlere dönüşebilmektedir.

Organik atıklardan kompost elde edilerek toprak iyileştirici olarak kullanılabilir.

31.000.000

TON ATIK İLE

42

Milyon

Ağaç

585

Milyon KG

Daha az Sera gazı

69

Milyon M3

Daha az su kullanımı

20

Milyar Kwh

Daha düşük enerji kullanımı

13

Milyar TL

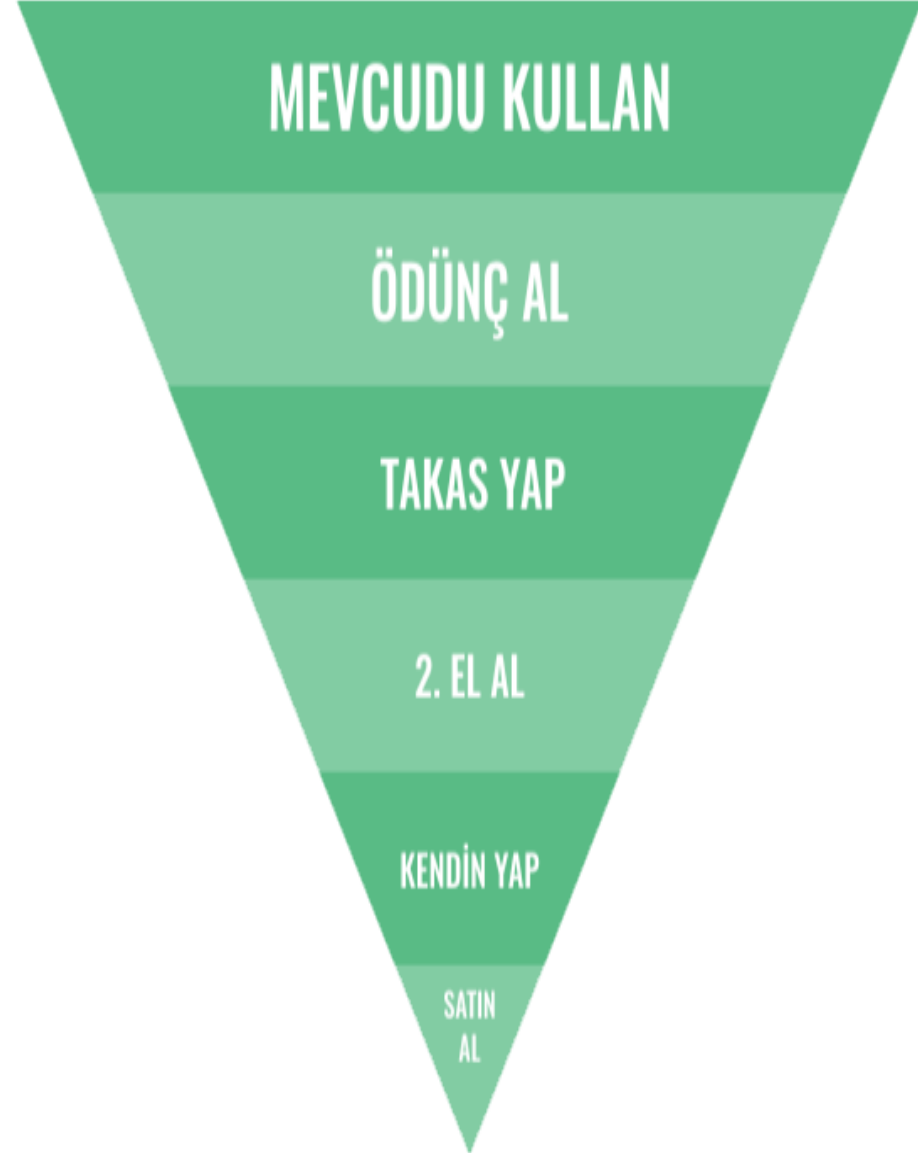

Katma değer / yıllık

Sıfır Atık Prensibinin Avantajları

- İsrafın önüne geçilmekte
- Ekonomik
- Enerji tasarrufu
- Hammadde
- Temiz üretim
- Çevre koruma
- Duyarlı tüketici
- Prestij
- Ulusal ve uluslararası belgeler
- Kaynak yönetimi

YÖNETİMİ HİYERARŞİSİ

**SIFIR
ATIK**

**PROJESİNİN
UYGULAMASI**

ÖRNEK UYGULAMALAR:

Atıkların kontrol altına alınması ve gelecek nesillere temiz ve gelişmiş bir Türkiye bırakılması hedefiyle, **Cumhurbaşkanlığı Külliyesi** ve **Çevre ve Şehircilik Bakanlığında SIFIR ATIK** uygulamasına başlanılmıştır.

CUMHURBAŞKANLIĞI
KÜLLİYESİ

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
ANA HİZMET BİNASI

UYGULAMA ALANLARI

- **Kamu Kurum/Kuruluşları**
- **Alışveriş Merkezleri**
- **Terminaller (Havaalanı, otopark, gar, liman)**
- **Eğitim Kurumları (Üniversiteler, okullar, enstitüler, yurtlar)**
- **Askeri Birlikler**
- **Sağlık kurumları (Hastaneler, aile sağlığı merkezleri...)**
- **Büyük işyerleri**
- **Eğlence/dinlenme tesisleri(Otel, Restoran, Eğlence Merkezi v.s.)**
- **Konut Siteleri**

TEHLİKELİ ATIKLAR

RENK SKALASI

Plastik Atıklar

Geri Dönüşüm

Kağıt Atıklar

Geri Dönüşüm

Cam Atıklar

Geri Dönüşüm

Metal Atıklar

Geri Dönüşüm

Organik Atıklar

Kompost

Geri Dönüşmeyen

Bertaraf

Atık piller,
içeriğinde
bulunan ağır
metaller
nedeniyle çevre
ve insan sağlığına
zararlı etkilerde
bulunabilecek
atıklardandır ve
ayrı toplanması
gereklidir.

Yemekhanede
oluşabilecek
atıklar için örnek
biriktirme
ekipmanları.
KÜRDAN ve
PEÇETE
atmamalıyız.

Bitkisel
Atık Yağ

Biyodizel

Bitkisel atık yağlar, atıksu toplama sistemlerinin daralmasına ve tıkanmasına; toprak kirlenmesi ile beraber yeraltı suyu kirlenmesine sebep olmaktadır. Bu nedenle ayrı toplanması gerekmektedir.

Atık elektrikli ve elektronik eşyalar, içeriğinde bulunan ağır metaller nedeniyle çevre ve insan sağlığına zararlı etkilerde bulunabilecek atıklardandır ve ayrı toplanması gereklidir.

Ayrıca içeriğinde bulunan altın, gümüş, bakır gibi değerli madenlerin geri kazanımının sağlanması açısından da önemli atıklardandır.

Tehlikeli atıklar:

yanıcı, yakıcı,
kanserojen,
patlayıcı, tahriş
edici, zehirli
atıklardır.

Toner-kartuşlar
kontamine
ambalajlar
kontamine
filtreler
basınçlı kaplar
vb.

İl Müdürlüğümüzde oluşan atık elektrikli ve elektronik eşyalar ile tehlikeli özellikteki atıklar, şeffaf bir poşet içerisinde konularak kat görevlilerine teslim edilecek ve kat görevlileri tarafından Atık Geçici Depolama Alanına götürülerek uygun konteynerler içerisinde, her biri ayrı depolanacaktır.

Tıbbi atıklar, doğrudan veya aracı hayvanlarla bulaşan, cüzzam, veba, kolera, dizanteri, tüberküloz, kuduz, sıtma gibi hastalıklara sebebiyet verebilen atıklardandır. Bu nedenle hiçbir suretle diğer atıklarla karıştırılmamalı, ayrı olarak toplanması sağlanmalıdır.

Organik atıklar, meyve ve sebze artıkları, yumurta kabukları, çay posaları, park-bahçe atıkları vb. bitkisel kökenli atıklar olup, bu atıklardan kompost elde edilebilmektedir.

AÇIK ALANDA KOMPOST

MAKİNEDE KOMPOST

Bakanlığımızda toplanan atık camlar, Atık Geçici Depolama Alanında bulunan **cam kırma makinesinde** kırılarak, hacimden %30 oranında tasarruf sağlanmaktadır.

Bakanlığımızda toplanan floresan lambalar, Atık Geçici Depolama Alanında bulunan **Floresan Kırma Makinesinde** kırılarak, içerisinde bulunan zararlı gazların kontrol altına alınması sağlanmaktadır. Böylece hem taşıma esnasında meydana gelebilecek herhangi bir kırılma nedeniyle içerisindeki zararlı gazların etrafa yayılması engellenmekte hem de hacimden tasarruf sağlanmaktadır.

Toplanan atıklar geçici depolama alanında atık türlerine göre ayrı olarak depolanacak ve kayıt altına alınacaktır. Müdürlüğümüzün tehlikeli atık depolama alanı ise henüz yapım aşamasındadır.

- Her kurum/kuruluşta oluşan atık türlerine göre farklı planlamalar yapılabilir.
- Atık kumbaralarındaki bölme sayısı değişkenlik gösterebilir.
- Kurumda/kuruluşta halihazırda yapılan bir uygulama varsa mevcut uygulama geliştirilebilir ya da daha sistemli hale getirilebilir.

**PROJE
KAPSAMINDA
UYGULANACAK
YOL HARİTASI**

**1- İrtibat Noktası Ve Ekip
Belirlenmesi**

2- Mevcut Durumun Belirlenmesi

3-Planlamanın Yapılması

**4- İhtiyaçların Belirlenmesi ve
Temini**

5- Eğitim Ve Bilinçlendirme

6- Uygulama

**7- Raporlama, İzleme, Önlem,
Revizyon**

1

İRTİBAT NOKTASI - ÇALIŞMA EKİBİ

Kurumdaki sıfır atık yönetim sisteminin kurulmasından, etkin ve verimli bir şekilde uygulanmasından ve izlenmesinden sorumlu olacak 1 asil, 1 yedek olmak üzere en az 2 kişi belirlenmelidir.

Belirlenen bu kişiler tarafından sıfır atık yönetimini sağlayacak bir ekip kurulmalıdır.

Sistemi yönetir

Uygulamayı yürütür

ODAK NOKTASI

Bilgi akışını sağlar

Raporlama yapar

ODAK NOKTASI

KAT GÖREVLİLERİ

GEÇİCİ DEPOLAMA SORUMLUSU

2

MEVCUT DURUM

Atığı oluşturan birimler, atığın özelliği, miktarı, kaynağı, karakterizasyonu, atık biriktirme yöntemleri, atık depolama alanlarına ilişkin mevcut atık yönetimi ortaya konulmalıdır.

Atık Türü	Oluşma Sıklığı (Gün/Hafta/Ay)	Atık Miktarı (kg)
Kağıt-karton		
Plastik		
Cam		
.....		

3

PLANLAMA

- Sıfır Atık Yönetim Planı Formatı esas alınarak kuruma özgü planlama yapılmalıdır.
- Toplama, taşıma, geçici depolama ve uygulamanın ne şekilde, ne zaman, nasıl, kimler tarafından gerçekleştirileceğine ilişkin talimatname hazırlanır.

4

İHTİYAÇLAR

KUMBARA

- Mevcut duruma göre ihtiyaçlar ortaya çıkarılır ve uygulamaya geçilmeden önce temin edilir.
- Geçici Depolama Alanının kurulumu tamamlanır.

POŞET

TAŞIMA
ARACI

KONTEYNER

TAKİP
ÇİZELGESİ

EĞİTİM
MATERYALI

5

EĞİTİM - BİLİNÇLENDİRME

Ekipmanlar tamamlandıktan sonra, hedef kitlelere yönelik uygulamalı eğitim ve bilgilendirme yapılır.

ODAK NOKTALARI

TEMİZLİK GÖREVLİLERİ

GEÇİCİ DEPOLAMA
ALANI GÖREVLİLERİ

BAKIM-ONARIM
GÖREVLİLERİ

TÜM ÇALIŞANLAR

6

UYGULAMA

- Temin edilen biriktirme ekipmanları personellerin kolayca ulaşabileceği noktalara, uygun aralıklarla yerleştirilir.
- Ekipmanlara göre tasarlanmış bilgilendirme afişleri kolay görülebilecek yerlere asılır.

- Toplanan atıklar Geçici Depolama Alanında depolanır.
- Değerlendirilebilir atıklar lisanslı geri kazanım tesislerine, değerlendirilemeyen atıklar ise lisanslı bertaraf tesislerine gönderilir.

7 RAPORLAMA – İZLEME ÖNLEM – REVİZYON

- Uygulamanın etkinliğinin değerlendirilmesi amacıyla izleme ekipleri uygulamayı değerlendirir.
- Elde edilen verilere ilişkin raporlama yapılır.
- Eksiklikler ve geliştirilecek taraflar tespit edilir ve önlemler alınır.

UYGULAMADA YOL GÖSTERİCİ OLARAK BAŞVURULABİLECEK KAYNAKLAR:

Sıfır Atık Projesi ile ilgili "2017 Yılı Sıfır Atık El Kitapçığı", faaliyet raporları, sunumlar, videolar vb. tüm dokümana, Bakanlığımızın "sifiratik.csb.gov.tr" internet adresinden ulaşılabilir.

“geleceęe deęer kattık”